

PRESENTACIÓ

DESTINATARIS

Aquesta Base de Dades ha estat concebuda com una eina de suport per a totes les persones que de manera directa i indirecta intervenen en la tasca d'apropar la lectura als nois i noies que cursen els ensenyaments secundaris obligatoris. Així, va adreçada al **professorat** d'ESO -especialment de llengües catalana i castellana, però també d'altres matèries com socials, filosofia...-, a l'**alumnat** d'ESO i als **bibliotecaris/bibliotecàries** de les biblioteques escolars o de les seccions infantils i juvenils de les biblioteques públiques. Pot interessar, també, a totes aquelles persones que es troben en la situació d'haver de recomanar o seleccionar títols per a nois i noies adolescents.

Tenint en compte que els nivells lectors dels nois i noies no és uniforme, no ha d'estranyar-nos que algun títol inclòs en aquesta Base de Dades s'hagi utilitzat o pugui utilitzar-se en l'últim curs d'Ensenyament Primari i en el primer curs de batxillerat.

GRAU DE DIFICULTAT / NIVELL

S'ha defugit la classificació per edats i s'ha preferit utilitzar una proposta que organitza els títols per grau de dificultat per tal d'evitar que els alumnes menys lectors o amb més dificultats se sentin incòmodes davant d'una lectura que concreta una edat sovint inferior a la seva.

A grans trets, s'entén per **Grau de dificultat / Nivell 1** els llibres adequats al 1r. Cicle d'ESO. S'hi inclouen, també, alguns títols que es poden situar a la franja baixa del cicle (és a dir, que també poden llegir alguns alumnes de l'últim curs de Primària) per respondre a les necessitats diverses de l'alumnat.

S'entén per **Grau de dificultat / Nivell 2** els títols adequats a l'alumnat de 2n. Cicle d'ESO. Cal, però, considerar que els bons lectors o els lectors selectius del 1r. Cicle poden trobar-hi lectures complementàries i adequades als seus ritmes i gustos lectors.

S'entén per **Grau de dificultat / Nivell 3** els títols que, adequats a l'alumnat de final d'etapa d'ESO, formen part de l'anomenada literatura d'adults o serveixen de pont per arribar-hi.

La pretensió general és, però, que serveixi d'ajut i que cap alumne no quedi travat per aquesta classificació. Al contrari, aquesta hauria de permetre l'adequació a les seves necessitats lectores i servir-li d'orientació o de guia.

CRITERIS DE SELECCIÓ / EXCLUSIÓ DE TÍTOLS I AUTORS. ELS AUTORS I TÍTOLS ABSENTS

La selecció dels títols d'aquesta Base de Dades es va constituir a partir de diverses tries i seleccions que els especialistes i professionals de la literatura infantil han fet i fan de manera regular o ocasionalment per tal d'oferir les seves valoracions a l'entorn de les novetats editorials o de les obres ja considerades clàssiques.

Es van establir com a criteri d'inclusió en la Base de Dades que els títols haguessin estat referenciats en un mínim de 3 de les 12 seleccions creuades. No s'hi

ha inclòs ni exclòs cap títol fora d'aquest criteri. (Vegeu l'apartat de les seleccions bibliogràfiques).

Cal remarcar, però, que el concepte de Literatura Infantil i Juvenil és relativament recent –dècada dels 70- i que és per això que s'hi troben a faltar alguns títols i autors que, pel fet de ser considerats d'adults o, simplement, pel fet d'haver estat escrits en una data anterior, no hi consten.

Per esmenar aquestes “absències”, s'ha inclòs un llistat d'autors i títols que poden afegir-se a la Base de Dades. En aquest cas, no hi ha però, evidentment, el “consens” que s'ha considerat imprescindible en establir la selecció de la Base de Dades. És, doncs, una proposta subjectiva que cadascú pot completar, canviar... a partir dels propis gustos i criteris.

FUNCIONAMENT DE LA BASE DE DADES

Aquesta Base de Dades és una selecció de més de 250 títols de Literatura Juvenil d'arreu del món, resultat del creuament d'12 seleccions diferents de novel·les juvenils elaborades per professionals de biblioteconomia, per crítics i estudiosos de la literatura infantil i juvenil i per escriptors de literatura Infantil i Juvenil, amb la voluntat d'aconseguir un llistat de novel·les a l'entorn de les quals existeixi un cert consens respecte a la seva qualitat literària.

La selecció final aconseguida s'ha organitzat de manera que es pugui accedir tant al **llistat general** total com a **llistats parcials** i que, a criteri del futur lector, continguin unes característiques específiques determinades. Així, podem buscar els títols tenint en compte els temes que plantegen les narracions, el gènere al qual pertanyen, el grau de dificultat que plantegen al lector o qualsevol dels aspectes d'organització textual inclosos en cadascuna de les fitxes individuals de les novel·les. De la mateixa manera, es poden relacionar els títols creuant 2 o més dels aspectes classificatoris preestablerts: per gènere i per nivell, per tema i per gènere, per tema i per tipus de protagonista...

Cal remarcar que els aspectes de selecció per nivell, per gènere i per tema responen a la voluntat de facilitar la informació sobre les novel·les a qualsevol persona interessada. En canvi, la part d'organització del text s'ha previst més directament adreçada al professorat que hi pot trobar un suport de cara a les classes d'introducció a la literatura i a les tècniques narratives. No s'exclou, però, la possibilitat que qualsevol altra persona la utilitzi per localitzar tipologies i tècniques narratives concretes o unes característiques determinades: tractament de l'humor, tipus de personatges o de narradors...

Així mateix, la Base de Dades inclou, sempre que ens ha estat possible, informació sobre versions, adaptacions... en d'altres **mitjans audiovisuals**: DVD, Video, còmic, jocs multimèdia... Aquesta informació va adreçada, o pot ser útil, a totes les persones que accedeixin a la Base de Dades.

En un sentit totalment oposat, les **ressenyes bibliogràfiques** que s'hi inclouen tenen més clarament com a destinataris el professorat i els professionals de les biblioteques escolars i públiques.

Finalment, cal remarcar dos aspectes més respecte a la Base de Dades. D'una banda, que la nostra voluntat ha estat en tot moment tant la de facilitar al professorat la seva tasca de tria i oferta de llibres a l'alumnat, com la d'aconseguir l'autonomia i la implicació de l'alumnat en la descoberta del seus propis gustos literaris. I, d'altra banda, cal aclarir que les seleccions creuades arriben fins al mes de desembre de 2000 i que, per tant, caldrà actualitzar la selecció i complementar les fitxes que, per impossibilitat temporal, en aquest moment apareixen incompletes.